

KLINIKA OCZNA

ACTA OPHTHALMOLOGICA POLONICA
ORGAN POLSKIEGO TOWARZYSTWA OKULISTYCZNEGO
M I E S I Ę C Z N I K
ROK 94 WRZESIEŃ 1992 Zeszyt 9 (608)

Założony w roku 1899 przez
BOLESŁAWA WICHERKIEWI-
CZA jako Postęp Okuli-
styczny (do 1914), wznowiony
w r. 1923 przez KAZIMIERZA
NOISZEWSKIEGO jako Klini-
ka Oczna, redagowany od
1931 r. m.in. przez WŁA-
DYŚŁAWA H. MELANOW-
SKIEGO, 1956-1981 przez
WITOLDA J. ORŁOWSKIEGO

Klin. oczna 94: 229 (1992)

Komitet redakcyjny

Prof. dr Teresa BARANOWSKA-GEORGE (Szczecin), prof. dr Zofia FALKOWSKA (Warszawa), prof. dr Ariadna GIEREK-ŁAPIŃSKA (Katowice), prof. dr Kazimierz GERKOWICZ (Lublin), prof. dr Piotr HANŹCZYC (Wrocław), prof. dr Barbara IWASZKIEWICZ-BILIKIEWICZ (Gdańsk), prof. dr Tadeusz KĘCIK (Warszawa), prof. dr Zofia KRAWCZYKOWA (Łódź), prof. dr Krystyna KRZYSTKOWA (Kraków), prof. dr Jerzy MORAWIECKI (Gdańsk), prof. dr Andrzej STANKIEWICZ (Białystok), prof. dr Irena ŚWIETLICZKOWA (Łódź), prof. dr Zofia TRZCINSKA-DĄBROWSKA (Warszawa), doc. dr Halina WOLTER-CZERWIŃSKA (Warszawa) i prof. dr Helena ZYGULSKA-MACHOWA (Kraków)

Redakcja

Redaktor naczelny: prof. dr Józef KAŁUŻNY
Zastępca redaktora naczelnego: prof. dr Maria STARZYCKA
Sekretarz redakcji: dr med. Andrzej MIERZEJEWSKI
Redaktor działu streszczeń: dr med. Grażyna MALUKIEWICZ-WISNIEWSKA
Streszczenia angielskie: prof. dr Marian MERZ
Sekretarz techniczny: Krystyna REWOLIŃSKA
Adres redakcji: ul. M. Skłodowskiej-Curie 9, 85-094 Bydgoszcz, tel. 21-21-84

Wydawca: PAŃSTWOWY ZAKŁAD WYDAWNICTW LEKARSKICH
ul. Długa 38/40, 00-238 Warszawa

Klinika Oczna jest ujęta w indeksie przez Excerpta Medica

Treść

- K. Jochan, T. Niebrój i M. Kucharzewski: Reakcja komórek Langerhansa w rogówce oparzonej ługiem na działanie liofilizatu tkankowego łożyska. 229
- M. Danieyko-Osman, K. Dominiczak i E. Jakuszyk: Wpływ wybranych pestycydów na układ wzrokowy i niektóre narządy wewnętrzne. 230
- A. Kochańska-Dziurawicz, B. Bilińska, U. Kolczyńska i J. Szaflik: Oddziaływanie jonów Fe³⁺ z melaniną wyizolowaną z naczyńki i tętnicy oczu bydłęcych. 232
- B. Bilińska, J. Szaflik i A. Kochańska-Dziurawicz: Analiza spektroskopowa IR melanin izolowanych z oczu ssaków. 236
- A. Bakunowicz-Lazarczyk, A. Stankiewicz, M. Wolańska i K. Wróbel: Aktywność proteolityczna płynu podsiatkówkowego. 239
- A. Broniarczyk-Loba, I. Świetliczko, O. Nowakowska, I. Pawlak-Andrzejak i J. Zelenki: Ocena wyników pomiarów komputerowych wad refrakcji u dzieci. 241
- D. Korzycka: Unaczynienie przedniego odcinka oka u człowieka. 245
- D. Korzycka: Obraz kliniczny i przyczyny niedokrwienia przedniego odcinka oka. 247
- E. Augustyniak i I. Świetliczko: Analiza przypadków jaskry prostej z przerywanym przepływem krwi w tętnicach rzęskowych tylnych. 249
- E. Augustyniak, A. Niesiołowska i I. Świetliczko: Ultrasonografia dopplerowska pulsacyjna jako wczesna metoda prognostyczna u chorych z jaskrą prostą, unormowanym ciśnieniem śródgałkowym i początkowymi zmianami w narządzie wzroku. 251
- E. Augustyniak i I. Świetliczko: Zachowanie się prędkości przepływu krwi w tętnicach rzęskowych tylnych u chorych z zaburzeniami drożności tętnic szyjnych wewnętrznych. 253
- P. Hańczyc, G. Popieła, B. Korendowicz i M. Robaczynska: Klinika retinopatii wcześniaków — obserwacje z okresu 10 lat. 256
- J. Nawrocki, V.P. Gabel i K. Ludwig: Rola oleju sylikonowego we wstępnym zaopatrzeniu ciężkich urazów oka. 258
- A. Szymański, S. Gierek-Kalicka i M. Koziak: Keratektomia laserowa w operacyjnym leczeniu skrzydlika. 261
- K. Jochan: Podwinięcie starcze powieki dolnej — wybór i ocena metody operacyjnej. 263
- R. Philips i K. Pecold: Zmiany obwodu dna oka jako następstwo pierwotnego postrzału oczodołu śrutem z wiatrówki. 264
- A. Moszczyńska-Kowalska, D. Kęcik i A. Kamiński: Centralne zapalenie siatkówki w przebiegu kily. 266
- A. Salata: Zastosowanie hialuronatu sodu w chirurgii oka. 268
- Sprawozdania
Streszczenia z piśmiennictwa obcego. 272

OPARZENIA rogówki pozostają wciąż aktualnym problemem dla okulistów. Do tej pory nie ma dostatecznie efektywnego preparatu w leczeniu tych przypadków. Niektórzy autorzy podkreślają możliwość zastosowania wyciągów z tkanek embrionalnych, które zawierają aktywizatory regeneracji komórkowej i wpływają na gospodarkę białkową rogówki^{1,2}. Kontrowersyjność zdań co do skuteczności liofilizatu tkankowego łożyska ludzkiego w schorzeniach rogówki, a zarazem coraz większa jego dostępność, skłoniły nas do oceny zachowania się komórek Langerhansa w rogówce pod wpływem stosowania tegoż preparatu. Liofilizat tkankowy łożyska ludzkiego — Choriogen — jest preparatem uzyskanym z Banku Tkanek Wojewódzkiej Stacji Krwiodawstwa w Katowicach. Obecność komórek Langerhansa ma być wyrazem immunologicznej sprawności nabłonka rogówki co stanowi zarazem swoistą ocenę skuteczności ww. preparatu^{1,2}.

MATERIAŁ I METODYKA

Badania przeprowadzono na 18-tu świnkach morskich — dojrzałych samcach o masie 300–350 g. Zwierzęta podzielono na 3 równe grupy. W każdej grupie rogówkę lewego oka oparzonej stosując krążek bibuły o średnicy 4 mm nasączony 5% NaOH, który utrzymywano na rogówce przez okres 30 s. Następnie oczy zakraplano w grupie I preparatem Choriogenu co 60 minut przez okres 14-tu godzin dziennie. Krople oczne przygotowywano przed codzienną serią zakraplań rozpuszczając preparat w wodzie destylowanej. W grupie II w leczeniu stosowano heparynę z wit. B₁₂. Cykl zakraplań odbywał się jak w grupie I. W grupie III — kontrolnej — oczy zakraplano wodą destylowaną stosując metodykę jak w grupie I i II.

Połowę galek ocznych każdej grupy pobrano do dalszych badań w 7, drugą połowę w 14 dniu trwania doświadczenia. Galki utrwalało się w 10% formalinie. Preparaty histopatologiczne wykonano stosując barwienie hematoksyliną żelazistą Haidenheina. W preparatach oceniano obecność komórek Langerhansa.

WYNIKI I OMÓWIENIE

Rozmieszczenie i liczbę komórek Langerhansa w rogówce poszczególnych grup przedstawiono w tab. I.

W wyniku przeprowadzonych badań wykazano, że preparat Choriogen w wyższym stopniu niż heparyna wpływa na wzrost liczby komórek Langerhansa w rogówce. Liczba tych komórek w grupie kontrolnej pozostaje na znacznie niższym poziomie w stosunku do I i II grupy.

Z II Kliniki Okulistycznej AM w Katowicach, kierownik: prof. dr med. Tadeusz Niebrój

Reprint requests to: Dr med. Krystyna Jochan, ul. Bonka 15 m. 6; 41-807 Zabrze, Poland

KRYSZYNA JOCHAN, TADEUSZ NIEBRÓJ
i MAREK KUCHARZEWSKI

Reakcja komórek Langerhansa w rogówce oparzonej ługiem na działanie liofilizatu tkankowego łożyska

REACTION OF LANGERHANS' CELLS IN A CORNEA BURNED BY ALKALI LYE ON THE ACTION OF A TISSUE LYOPHYLIZATE OF PLACENTA

Experimental investigations showed that the tissue preparation Choriogen has a greater influence on the presence of Langerhans' cells in the cornea than heparin. The results obtained encourage to the application of this preparation in the treatment of corneal burns.

HASŁA: leczenie tkankowe, oparzenie rogówki, Choriogen, komórki Langerhansa

KEY WORDS: tissular treatment, corneal burns, Choriogen, Langerhans' cells

Tabela I. Liczba komórek Langerhansa w rogówce w 10 polach widzenia przy powiększeniu 900×

Dzień	7		14	
	obwód	centrum	obwód	centrum
rogówka Choriogen	20	6	30	16
Heparyna + Vit. B ₁₂	16	6	32	10
kontrola	3	0	10	2

Uzyskane wyniki potwierdzają rezultaty otrzymane w badaniach klinicznych i zachęcają do stosowania tegoż preparatu w leczeniu oparzeń rogówki.

PIŚMIENNICTWO

- Gaag R., Pels E., Koning K., Schuchard V.: The distribution of HLA antigens and Langerhans' cells in fresh and organ culture preserved corneas. *Chibret Int. J. Ophthal.* 3: 45 (1985).
- Lewkowicz-Moss S. J., Shimmeld C., Easty D. L.: The response of Langerhans' cells on localized corneal inoculation of herpes simplex virus (HSV) in the mouse. *Chibret Int. J. Ophthal.* 3: 47 (1985).
- Niebrój T., Gruszczynska M.: Reakcja komórek Langerhansa nabłonka rogówki na miejscowo podany ołów. *Klin. oczna* 91: 54–55 (1989).
- Szaflik J., Szymański A., Dąbrowski M., Lampe P., Wesolowski T.: Ocena kliniczna Choriogenu i Blastogenu w leczeniu niektórych schorzeń rogówki. *Klin. oczna* 84: 373–374 (1982).
- Wesolowski T., Lampe P., Szymański A., Szaflik J., Dąbrowski M., Białas B.: Doświadczalna ocena Blastogenu w leczeniu chemicznego oparzenia rogówki. *Klin. oczna* 84: 417–420 (1982).

Praca wpłynęła: 28.10.1991 (nr 5775).